

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศขนาดเล็ก ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5})
ภาคการเกษตร

ด้วยปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) นับเป็นวิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน และสิ่งแวดล้อมโดยรวมของประเทศ สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากการเผาในพื้นที่เกษตร ทำให้เกิดควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) มากขึ้น เกิดเป็นมลพิษในอากาศที่กระจายตัวในวงกว้าง ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในปัจจุบัน

เพื่อให้การดำเนินงานบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ภาคการเกษตร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗ เห็นชอบให้ส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องยกระดับการปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและฝุ่นละออง PM_{2.5} ด้านการเกษตร ที่เกิดจากการเผา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศขนาดเล็ก ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ภาคการเกษตร”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“โครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร” หมายความว่า มาตรการ โครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินงานอื่นใดที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือหน่วยงานในสังกัดจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนหรือส่งเสริมการพัฒนาด้านการเกษตร และช่วยเหลือเกษตรกรทุกโครงการ ยกเว้นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร

“หน่วยงาน” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ในสังกัดและภายใต้การกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“การเผาในพื้นที่การเกษตร” หมายความว่า การเผาที่เกิดจากการกระทำของเกษตรกร หรือใช้ หรือก่อให้เกิดผู้อื่นเผาในพื้นที่การเกษตรของตน หรือพื้นที่การเกษตรที่เกษตรกรมีสิทธิครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ข้อ ๔ ในการจัดทำโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ให้หน่วยงานกำหนดคุณสมบัติของเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยเกษตรกรจะต้องไม่มีประวัติทำการเผาในพื้นที่การเกษตร

ข้อ ๕ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งข้อมูลพื้นที่เผาไหม้ (Burn Scar) ในพื้นที่การเกษตรให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลของเกษตรกรที่ทำการเผาในพื้นที่ดังกล่าว โดยประสานขอรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการหมู่บ้านให้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเผาดังกล่าว แล้วแจ้งผลการตรวจสอบให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานที่มีการดำเนินโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรกำหนดคุณสมบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยต้องไม่เป็นผู้ที่มีประวัติการเผาในพื้นที่การเกษตรตามประกาศนี้ หากพบว่าเกษตรกรที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการมีประวัติการเผาในพื้นที่การเกษตร ให้ถือว่าขาดคุณสมบัติการเข้าร่วมโครงการนั้น และให้หน่วยงานแจ้งผลการพิจารณาให้เกษตรกรรายดังกล่าวทราบด้วย

ข้อ ๗ ในกรณีเกษตรกรรายใดมีประวัติการเผาในพื้นที่การเกษตร เกษตรกรรายนั้นจะไม่ได้รับสิทธิในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรทุกโครงการ โดยเป็นการขาดคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรนับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๗๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายอิทธิ ศิริลัทธยากร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รักษาราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ขั้นตอนในการตรวจสอบพื้นที่เผาไหม้ (Burn Scar)

3 วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ผลการตรวจสอบ

สป.กษ. แจ้งหน่วยงานในสังกัด กษ.
ทราบและดำเนินการ

3 วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ผลการตรวจสอบ

กสก.แจ้งผลการตรวจสอบ
ไป สป.กษ.

7 วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ผลการตรวจสอบ

สนง.กจ.

- (1) แจ้งผลการตรวจสอบให้ ผวจ.
ทราบ และ/หรือ พิจารณาผล
การตรวจสอบ
- (2) รายงานผลการตรวจสอบไป
กสก.

ผวจ. : ผู้ว่าราชการจังหวัด
ในฐานะประธานกรรมการ
ศูนย์อำนวยการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน
และฝุ่นละออง ระดับจังหวัด

7 วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ข้อมูล

สนง.กจ.

- (1) ประสาน กม./อพป. /กรรมการชุมชน
ตรวจสอบเท็จจริง
- (2) แจ้งผลการตรวจสอบให้สนง.กจ.

กม. : คณะกรรมการหมู่บ้าน

อพป. : คณะกรรมการ
กลางหมู่บ้านอาสาพัฒนา
และป้องกันตนเอง

7 วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ข้อมูล

กสก.

- (1) ตรวจสอบกับทะเบียนเกษตรกร
- (2) แจ้ง สนง.กจ. ตรวจสอบในพื้นที่

สนง.กจ. : สำนักงาน
เกษตรจังหวัด

กสก. : กรมส่งเสริม
การเกษตร

สป.กษ. ส่งข้อมูล Burn Scar
ให้ กสก. ทุก 15 วัน

สป.กษ. :

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์

แบบรายงานผลตรวจสอบพื้นที่เผาไหม้ (Burn Scar) ในพื้นที่เกษตร
ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง
ขนาดเล็ก ไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ภาคการเกษตร

1. ข้อมูลเกษตรกรที่มีสิทธิครอบครองหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน

☐ นาย ☐ นางสาว ☐ นาง ☐ อื่นๆ.....ชื่อ.....นามสกุล.....
 เลขประจำตัวประชาชน
 ที่อยู่เลขที่..... หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/อาคาร/ชุมชน.....
 ตรอก/ซอย..... ถนน.....
 ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ข้อมูลพื้นที่เผาไหม้

พื้นที่ตั้งแปลงที่พบพื้นที่เผาไหม้ หมู่ที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....
 ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด
 ประเภทพื้นที่ ☐ พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ☐ พื้นที่นิคมสหกรณ์ ☐ พื้นที่เกษตรทั่วไป
 ชนิดพืชที่ปลูก ☐ นาข้าว ☐ อ้อย ☐ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ☐ เกษตรอื่น ๆ (ระบุ)
 พิกัด Latt Long
 รอบเวลาพบพื้นที่เผาไหม้ วันที่ เดือน.....พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน.....พ.ศ.

3. สรุปผลการตรวจสอบ

☐ ไม่มีการเผาในพื้นที่

☐ เกษตรกรทำการเผาในพื้นที่เกษตร ระยะเวลาเผา วันที่ เดือน.....พ.ศ.
 เวลา ถึงวันที่ เดือน พ.ศ. เวลา
 สาเหตุการเผา

ลงชื่อ ประธานกรรมการ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ กรรมการ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ กรรมการ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ กรรมการ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ กรรมการ
 (.....)
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คำอธิบายแบบรายงาน

1. ในการตรวจสอบพื้นที่เผาไหม้ ให้คณะกรรมการที่มีอยู่ในพื้นที่ ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) หรือคณะกรรมการชุมชน ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง
2. องค์ประกอบของคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง
 - 2.1 คณะกรรมการหมู่บ้าน : ประธานกรรมการ 1 คน รองประธานกรรมการ 2 คน หัวหน้าคณะทำงานด้านปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย 1 คน และหัวหน้าคณะทำงานด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข 1 คน
 - 2.2 คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง. : ประธานกรรมการ 1 คน รองประธานกรรมการ 1 คน หัวหน้าฝ่ายด้านปกครอง 1 คน หัวหน้าฝ่ายด้านป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย 1 คน และหัวหน้าฝ่ายด้านสาธารณสุข 1 คน
 - 2.3 คณะกรรมการชุมชน : ให้คณะกรรมการชุมชนคัดเลือกผู้แทนเพื่อทำหน้าที่จำนวน 5 คน โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก
ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ภาคการเกษตร

ด้วยปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) นับเป็นวิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน และสิ่งแวดล้อมโดยรวมของประเทศ สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากการเผาในพื้นที่เกษตร ทำให้เกิดควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) มากขึ้น เกิดเป็นมลพิษในอากาศที่กระจายตัวในวงกว้าง ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในปัจจุบัน

เพื่อให้การดำเนินงานบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ภาคการเกษตร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗ เห็นชอบให้ส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องยกระดับการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง PM_{2.5} ด้านการเกษตร ที่เกิดจากการเผา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ภาคการเกษตร”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“โครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร” หมายความว่า มาตรการ โครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินงานอื่นใดที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือหน่วยงานในสังกัดจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนหรือส่งเสริมการพัฒนาด้านการเกษตร และช่วยเหลือเกษตรกรทุกโครงการ ยกเว้นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร

“หน่วยงาน” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ในสังกัดและภายใต้การกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“การเผาในพื้นที่การเกษตร” หมายความว่า การเผาที่เกิดจากการกระทำของเกษตรกรหรือใช้หรือก่อให้เกิดผู้อื่นเผาในพื้นที่การเกษตรของตน หรือพื้นที่การเกษตรที่เกษตรกรมีสิทธิครอบครองหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ข้อ ๔ ในการจัดทำโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ให้หน่วยงานกำหนดคุณสมบัติของเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยเกษตรกรจะต้องไม่มีประวัติทำการเผาในพื้นที่การเกษตร

ข้อ ๕ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งข้อมูลพื้นที่เผาไหม้ (Burn Scar) ในพื้นที่การเกษตรให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลของเกษตรกรที่ทำการเผาในพื้นที่ดังกล่าว

โดยประสานขอรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการหมู่บ้านให้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเผดิงกล่าว แล้วแจ้งผลการตรวจสอบให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานที่มีการดำเนินโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรกำหนดคุณสมบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยต้องไม่เป็นผู้ที่มีประวัติการเผาในพื้นที่การเกษตรตามประกาศนี้ หากพบว่าเกษตรกรที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการมีประวัติการเผาในพื้นที่การเกษตร ให้ถือว่าขาดคุณสมบัติการเข้าร่วมโครงการนั้น และให้หน่วยงานแจ้งผลการพิจารณาให้เกษตรกรรายดังกล่าวทราบด้วย

ข้อ ๗ ในกรณีเกษตรกรรายใดมีประวัติการเผาในพื้นที่การเกษตร เกษตรกรรายนั้นจะไม่ได้รับสิทธิในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรทุกโครงการ โดยเป็นการขาดคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรนับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๗๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

อิทธิ ศิริลัทธยากร

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รักษาราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์